

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Δελτίο Τύπου
Αριθ. Πρωτ. 6917
Ημερομηνία 4/7/17

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης

ΘΕΜΑ: «ΠΟΠ ΕΛΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»

1. Το όνομα «ΕΛΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ», αποτελεί την πιο φημισμένη ελληνική ονομασία προϊόντος, επισημαίνοντας την προέλευση και το τελικό προϊόν της επεξεργασίας επιτραπέζιας ελιάς, της ποικιλίας Καλαμών (ή νυχάτη ή αετονυχολιά ή χονδρολιά ή καλαματιανή και άλλα συνώνυμα της εποχής), προστατευόμενη από την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η αξιοποίηση της εν λόγω ονομασίας όμως, είναι απείρως μικρότερη των δυνατοτήτων της, λόγω των ελλείψεων των προδιαγραφών, όσον αφορά στον προσδιορισμό της περιοχής προέλευσης, καθώς και στον τρόπο επεξεργασίας και διακίνησης. Ελλείψεις που το υπουργείο την εποχή της υποβολής από τη χώρα μας της αίτησης για προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (1993), δεν εντόπισε, όπως κατά τους κανονισμούς της ΕΕ είχε καθήκον.
2. Οι ελλείψεις αυτές συνοδευόμενες από την πλήρη ανυπαρξία κάθε ελέγχου στο σύστημα παραγωγής και εφαρμογής της προστασίας της ονομασίας, για 14 ολόκληρα χρόνια, επέτρεψαν την ανάπτυξη μιας γενικευμένης κατάχρησης της προστατευόμενης ονομασίας που πήρε την μορφή ευρείας παρεμπορίας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και εμπόδισε σοβαρά την ανάπτυξη της παραγωγής στην Μεσσηνία.
3. Στις αντιδράσεις της αλυσίδας παραγωγής και μερικών ευσυνείδητων τελωνειακών λειτουργών, το υπουργείο το 2010 με έγγραφό του δικαίωσε ρητώς τους παραγωγούς και τους δημόσιους λειτουργούς, ενώ παραδόξως καθιέρωνε ένα διπλό καθεστώς, (ακόμη σε ισχύ), διακίνησης του συμβατικού προϊόντος, ανάλογα τον προσορισμό του. Στο εσωτερικό επισήμανσή του προϊόντος με την ονομασία της ποικιλίας (Καλαμών) και στο εξωτερικό με την ονομασία της προστατευόμενης ένδειξης (Καλαμάτα).
4. Το έτος 2012, η αλυσίδα παραγωγής της ΠΟΠ Ελιά Καλαμάτας, μέσω της ΕΑΣ, κατέθεσε αίτηση τροποποίησης των προδιαγραφών με στόχο την

διόρθωση των ελλείψεων η οποία δεν έφτασε ποτέ σε δημόσια διαβούλευση. Περί το τέλος του 2014, η κατάθεση μιας νέας αίτησης με τον ίδιο σκοπό από τον ΣΥΜΕΠΟΠ (Σύλλογος υπέρ των Μεσσηνιακών ΠΟΠ προϊόντων), είχε το ίδιο αποτέλεσμα. Κι αυτό λόγω της κωλυσιεργίας του Υπουργείου.

5. Παρόλο που οι αιτήσεις τροποποίησης των Μεσσηνίων προσέφεραν την δυνατότητα μιας πιο περιορισμένης, αλλά εξ' ίσου σημαντικά διευρυμένη ζώνη παραγωγής και σημαντική αξιοποίηση της εμπορικής ονομασίας, οι τελευταίες αποφάσεις του Υπουργείου φαίνεται να κινούνται προς την κατεύθυνση αναζήτησης μιας λύσης μέσω της ελευθέρωσης χρήσης της ονομασίας της ποικιλίας από το συμβατικό προϊόν. Αυτό όμως θα έχει ως αποτέλεσμα την εκκένωση της προστασίας της ένδειξης προέλευσης και την τροποποίησή της σε εμπορική ονομασία με ελεύθερη χρήση ανά την υφήλιο και με τεράστιο πλήγμα των εθνικών συμφερόντων. Σ' αυτή την κατεύθυνση εντάσσεται, η καταχώριση στον ευρωπαϊκό κατάλογο ποικιλιών, ως συνώνυμο της ποικιλίας και ο όρος «Καλαμάτα», ο οποίος σημειώνεται, ότι δεν έχει ακόμη μέχρι σήμερα διαγραφεί, παρά την ανάκληση της σχετικής απόφασης της 22.12.2016.

Επειδή, η παραμονή στον ευρωπαϊκό κατάλογο της καταχώρησης του όρου «Καλαμάτα» ως συνωνύμου της ποικιλίας Καλαμών, παραπλανά τον καταναλωτή και δεν συμβάλει στην αξιοποίηση της φήμης της προστατευόμενης ένδειξης και επομένως συγκρούεται με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) 637/2009, κατά το οποίο η εγγραφή στον κατάλογο ποικιλιών μιας νέας ονομασίας της ποικιλίας «αποκλείεται όταν η ονομασία της ποικιλίας παραβαίνει το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 ».

Επειδή, η διαγραφή της ονομασίας «Καλαμάτα», ως συνωνύμου, από το ελληνικό μέρος του ευρωπαϊκού καταλόγου ποικιλιών, θα εξυπηρετούσε το εθνικό συμφέρον και την ανάπτυξη διαδικασιών, ώστε και η Ιταλία να το διαγράψει από τον κατάλόγό της, προς αποφυγή μελλοντικών περιπλοκών, κατά το παράδειγμα της Κύπρου.

Επειδή, το σημερινό παράτυπο διπλό καθεστώς διακίνησης του συμβατικού προϊόντος, δημιουργεί σύγχυση κι αβεβαιότητα, όχι μόνο για τους αγρότες παραγωγούς, αλλά και για τις ίδιες τις επιχειρήσεις επεξεργασίας και εμπορίας.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Τι προτίθεται να πράξει, προκειμένου να αρθεί η επιζήμια αβεβαιότητα στο θέμα του προϊόντος με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης «Ελιά Καλαμάτας» και να αποκατασταθεί η νομιμότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) 637/2009;**
- 2) Τι προτίθεται να πράξει για να δοθεί τέλος στο παραεμπόριο της Ελιάς Καλαμάτας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό της χώρας και να επιτευχθεί η πιστή εφαρμογή του άρθρου 42 παράγρ. 1 του κανον. (ΕΚ) 1151/132, η οποία αποκλείει την χρήση όποιας**

ονομασίας της ποικιλίας, που μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση παραπλανώντας τον καταναλωτή ή εκμεταλλεύεται την φήμη της προστατευόμενης ονομασίας;

- 3) Τι προτίθεται να πράξει για την άμεση εκκίνηση της διαδικασίας προώθησης των αιτήσεων των μεσσηνιακών φορέων, περί τροποποίησης των προδιαγραφών (συμπεριλαμβανόμενης και της επέκτασης στις όμορες περιοχές με στενό και τεκμηριωμένο δεσμό με την προστατευόμενη ένδειξη), ώστε γρήγορα το μεγαλύτερο ποσοστό της ελληνικής παραγωγής να αξιοποιηθεί με σημαντική αύξηση της προστιθέμενης αξίας κάτω από το σύστημα προστασίας της ΠΟΠ;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παναγιώτα Κοζομπόλη

Πέτρος Κωνσταντινέας